

Idag

»DEN DAG VI SPRENGTE
TIRPITZ«

Det er tidlig morgun den 22. september 1943. Dvergubáðen X-6 — det ene af de seks små engelske specialfartøjer, der har faet til opgave at sprengne den nazistiske flådes 45.000 tons stothed »Tirpitz« — er sluppet gennem fjendtlige minefelter og antiundervandsskudnet — og kun et enkelt antitorpedonet skiller den fra det mægtige krigsskib, som i to år har ligget urolig i Alten Fjord i Nordnorge og holdt halvdelen af den engelske hjemmeflåde beskæftiget. Men den elektriske motor til periskopet er brændt sammen, heden i båden er ulidelig, og de fire mænd er halvdøde af den stinkende rog. »Skal vi vende om«, spørger løjtnant Don Cameron, der har kommandoen, de tre andre, hvor af den ene er forfatteren af denne beretning om den måske mest fantastiske aktion under den anden verdenskrig.

INDE i Hans majestæts dvergundervandsskud X-6 var det trykkende varmt. Jeg kunne føle sveden pible frem, mens vi diskuterede vore chancer 40 m under overfladen, 11 km inde i den kæmpemæssige, såkaldt uigennemtrængelige Nazi-flådebase i Alten Fjord i Nordnorge. — Det var tidligt om morgenen den 22. september 1943. Vi skulle sprengne 45.000 tons slagskibet Tirpitz — Hitlers stothed — i luften.

(Framhald)

SUCSESEN SKULLE VÆRE SIKKER

Vi var sluppet heldigt igennem 25 km dybe fjendtlige minefelter, havde behændigt undgået overfladepatruljer gennem andre 12 km og var trængt igennem antiundervandsskudnet, der beskyttede Kaa Fjord, hvor Tirpitz lå for anker.

Det eneste, der nu var mellem os og Tirpitz, var — i følge de engelske rapporter — et enkelt antitorpedonet.

Succesen skulle være sikker.

Mens den var det ikke.

Vor dvergundervandsskud, »Pikere«, opførte sig afskyldigt.

Periskopet var tætt, og vi sejlede så godt som i blinde.

Opdriftstankene, der bar fire ton højeksplosive miner i en bøjle udenpå, lækede.

Hele u-båden havde en slagside på 15 grader, der gjorde den besværlig og næsten umulig at manøvrere.

Den elektriske motor, der førte periskopet op og ned, var brændt sammen, og inde i båden var luften ulidelig varm og tung af stinkende rog.

Seks X-fartøjer var blevet bygget og tegnet specielt til denne opgave, og de var så nye, at der ikke havde været nogen chance for at gennemprøve alt.

UBÅDEN UDE AF KONTROL

Vor skipper, Don Cameron, spurgte igen hver af os, hvad vi mente om chancerne for at komme igennem.

Det var typisk for Don — han ville ikke lade opgaven være et selvmordsnummer.

Han vejede omhyggeligt for og imod.

Men at vende om, når vi var næst så langt, var utænkeligt.

John Lorimer, førsteløjtnanten, brød den spændte stilhed:

»Lad os nu se, hvad hun du'r til, skipper.«

Don smilte. »Langsomt frem«, kommanderede han.

Vi prøvede at tørre periskopet, i hvert tilfælde nok til, at Don kunne få et kort glimt — og bang!

Vi ramte lige ind i Tirpitz firetommer stål-antitorpedonet. Vi var kun 5 meter nede, og bøjnerne, der skrede nettet på overfladen, må have hoppet og sprunget som vilde.

I uger for aktionen havde vi trænet i Skotland på at nærme os disse net langsomt og forsigtigt, men denne gang, da det virkelig gik galt, lykkedes det ikke.

Slagsiden til bagbord, der gjorde det vanskeligt at manøvrere, virkede nu for alvor, og fartøjet kom op til overfladen helt ude af kontrol.

Don kastede lige et blik i periskopet, og det lykkedes os at styrtdykke til 40 meter ved at fylde alle tankene.

EN UFORUDSET HINDRING

Tirpitz var lige forude.

Vi ville prøve at snige os under nettet. Antitorpedonet, der beskyttede disse store krigsskibe, hængte normalt 17 meter under overfladen.

Den engelske oplysningsjeneste havde været dærligt oplyst om Tirpitz' net. Vi var ved mange møder blevet forskret, at Tirpitz kun var beskyttet af et standardnet.

De tog fejl. Nettet gik helt ned til bunden.

Vi gik op til periskopdybde for at se, om vi kunne finde en overfladeåbning i nettet, men det forbandede periskop var stadig fuldt af vand.

Cameron handlede dristigt.

Han bragte »Pikere« op til overfladen kun 200 meter fra de tyske værter. I fuldt dagslys »sag« os langs yderkanten af nettet på udkig efter en åbning.

Don fik øje på åbningen, og stadig på overfladen gled vi lige gennem i hele-
n på en tysk vagbåd.

»Hærdt styrbord. Dyk, dyk!« råbte Don glædestralende.

Vi var igennem. Nu var der intet mellem os og det stærkeste krigsskib i verden.

Vi så på hinanden inde i den stinkende, lumre dvergundervandsskud og smilede.

Da vi var kommet frelst over nettet, opdagede Don, at nazisterne lukkede det til igen.

Ernie Goddard, maskinisten, fnyste: »Nu er det i hvert tilfælde for sent at skifte mening.«

Klokken var 7.08.

ANGREB UDEN FORSINKELSE

Spændingen var steget, lige siden vi passerede det første net, der beskyttede Kaa Fjord, hvor Tirpitz lå.

Da vi nu havde klaret den sidste forhindring, tillod vi os selv at spænde lidt fra — nu da intet kunne stoppe os.

Vi var nærmest afslappede inde i u-båden.

Nazi-vagterne syntes at sove.

Problemet var nu, om vi kunne nå at lægge vore fire ton »æge«, før tyskerne fik ram på os med deres dybdébomber.

Skønt vi var stolte over, at vi var næst så langt, havde vi alligevel en mærkelig fornemmelse i maverne. Det var frygt.

Vi havde været under vandet i mange af de 35 timer, der var gået siden vi kastede los fra HMS »Truculent«, moder-u-båden, der havde ført »Pikere« fra Skotland til yderkanten af det tyske minefelt.

Men det var nødvendigt, at vi gennemførte angrebet uden yderligere forsinkelse. Der var ikke tid til at tørre periskopet.

Ernie var ved roret, og Don kommanderede ham til at holde kurs mod Tirpitz.

Ernie drejede »Pikere« til bagbord, og vi hørte et frygteligt brag, da vi tórne-
de lige ind i en undersøisk klippe 150 meter fra målet.

TYSKERNE TROEDE, DET VAR ET MARSVIN

Don gav ordre: »Fuld bæk«, og vi prøvede at komme los.

Det næste øjeblik var vi på overfladen igen, og dagslyset strømmede ind gennem hullet agterude.

Foruden disse besværligheder opførte minetanken sig værre, og vi havde nu en slagside på 17 grader.

Vi hoppede rundt på overfladen, mens vi fortvivlet prøvede at få den fordomte undervandsskud under vandet igen, og undrede os over, at kugler og dybdébomber ikke fløj om ørene på os.

Det tog de tyske vagter, som havde set os — vi var kun 80 m fra dem — fem minutter at slå alarm. (Tidligere da vi var sejlet over nettet, havde disse kvikke vagter rapporteret om »lang stort undervandsskudslignende genstand«, men broen på Tirpitz hånede dem og bestemte, at vi kun var et marsvin).

Første gang, tyskerne fik øje på os, var klokken 7.07 ifølge Tirpitz' logbog, men de foretog sig ikke noget før klokken 7.15. Da satte de en »motorbåd« bemannet med en officer og nogle motoriser udstyret med håndgranater i vandet.

KLART SKIB

Klokken var 7.20, for orden til at lukke vandtætte døre blev givet ombord på slagskibet, og klokken 7.36 blev der slået »klart skibe«.

Temmelig talende eksempel på den nazistiske marines effektivitet.

Den undersøiske kollision havde ødelagt både vort gyrokompass og magnetkompasset. Kompassnålene svingede vildt og vi havde ikke den fjerneste anelse om, hvor vi sejlede hen.

Omtrent den eneste ting, der var lykkedes os at gennemføre, var at få Pikeren under vandet igen. Vi gik fremad for halv fart famlende efter slagskibet og kolliderede med nettet på den anden side.

Vi kunne føle kølen skrabe uhyggeligt imod nettet.

Vi var ved at blive desperate, og hvert minut kunne vi vente, at Tirpitz begynde at spy ild.

Der var kun en måde at slutte denne leg på.

Don gav ordren: »Fuld bæk«, og så gik vi op til overfladen.

Gennem lugen kunne vi se en stor grå masse.

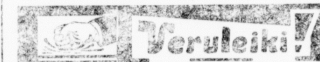
Det var Tirpitz.

Et haglvejr af maskingevær- og riffelkugler og håndgranater hliste os.

Tyskerne syntes virkelig at være rasende over, at vi var for nær til, at de kunne bruge deres tunge skyts.

Der var kun 15 meter imellem den og os.

(Framhald).

TÆD ER VERULEIKI

AT sjóinnmúla gang landisstýrimur enn á nokrum öðrum sinni:

1. Undir Foroyum er vinnuð 12 mla mark, við undantaksreglum fyrir Bretum i staðin fyrir gamla 3 mla mark, og samstundis er sáttmála-tíðin núandi styt.

2. I Gronland eru vinnur 6 nýggjar havnir aftrat teimum 2, vit hovdu frammanundan og harafurat eru veiðirættindini og vinnulíkindi stórliga bót.

3. Rætt at veiða við snori og sneiðu inn at 4 mla markinum i Íslandi — i vissum forum enn longur inn.

4. Rætt at veiða innanfyri norska 12 mla mark — inn at 6 mlaum i 10 ár.

GANGA TIL GRUNÐAR, UM INDONESARARNIR FÁA VALDIÐ

MOSES RUMAINUM, leiðarin hjá teim um innföddu — papuarum — á Ný Guinea, sigur, at teir einki vilja hava við Indonesararnar at gera: Vit vilja berjast imoti teimum við boga og pílu, og teir hava ongan möguleika i junglunum. Eg havi sjálvur birst saman við amerikunum.

Japansarunum. Einsamallur drap og hálfthundrad av teimum, áðrenn og dugdi at brúka riflu. Sjó slakur kann enda við krígi, sjálvst um Sakuragi ikki sjálvur vil hava krígi; men hann hevur ost fólki upp, so nú verður rímt at halda aftur. Krøv hansara eru born av berari imperialismi. Tæð kostar háldningum 180 mli, kr. árliga at halda okkara steinaldarfólki á fótur. Indonesia eitur hvorki manning ella pening til at halda áfram við arbeiði: Hálands, hagar til papuararnir eru komnir so langt áleiðis, at teir kunnu meta nútíðar sivilisation uttan at ganga til grundar.

BERIA VÆÐ LUNPAÐUR I EINA FELLU OG KVALÐUR AV PARTAMONNUM SINUM

EUGENIO REALE, fyrrv. tingmaður hjá ítalska kommunistaflokkinum, sigur, at Khrushchev i 1956 greiddi kommunistabormestaranum Nenni-ville i Turin frá, hvussu teir beindu fyrir Lavrentia Beria, russiska politistíðaranum og táverandi innanríkisráðharranum. Khrushchev segði m. a.: Beria royndi at vinna sær alt ræðið og hevði túsdutts politimenn aftanfyrir seg. At enda máttu vit i heilar 2 v'kur lesa okkum inni.

— Molotov i uttanríkisráðnum, Voroshilov i forsetaborgini og en i flokksborgini, tá vit vantaðu at verða handfórnir, um vit fóru til hús. At enda gjørdi vit av at lampa Beria. Vit sendu Voroshilov til hansara og segdu, at vit ætlaðu at lata honum alt vald i hendi og gera hann til e'næðis-harra eins og Stalín. Beria kom til fundar, har esini herðisáramir Zukov, Koniev og Moskalenko vóru til staðar. Malenkov reisti seg og lat Beria vita, at ætlanin als ikki var at gera hann til einræðis-harra, men at skuldseta hann fyrir svik móti flokkinum, og at rættargöngdin vildi verða hildin á staðnum. Tá Beria hoyrði hetta leyp hann á fótur og treiv eftir revolvarnum; men herleiðararnir Malenkov og Mikoyan logdu hendur á hann, tóku barkatak og kvaldu hann.

SEINGIN. Kendur rithovundur sigur, at seingin gignum öldir hevur verið nýtt til annað enn eitt vandi- og sovi-stað, til m. a. hava Addison, Rousseau, Voltaire, Swift og Mark Twain avrikkad meginpartin av skaldskap, teirra i seingini.

NAPOLEON BONAPARTE skal einferð hava sagt, at Kína var at sammeta við ein sovandi: risa, og legði hann aftrat:

— lat hann sova, ti vaknar hann, fer hann at skaka allan heiminn.

— Tæð verður sagt, at fyrir hvørt orð, vit siga, nýta vit 27 voddar; men hóast tæð eru tæð áhoyrarnar, ið fyrst verða móðir.

WINSTON CHURCHILL: Viljastyrki eiga vit øll — ja, tæð v'l siga til tann dagin, vit gera av at halda upp at at roykja.

UPPSKOT. I Suðurláfríku finnast fólkslog, ið hava tann sið, at tá ein talar, skal hann standa á einum beini. So skjótt hitt beinið nemur jörðina, skal hann tuga og seta seg niður. Frálíkt uppskot til logtíngið!

DAGSINS ORÐ: Gamal kærleiki rustar ikki, segði máðurin. So reivti hann konuna á sjógvín.

Uppmaskingar

Lat sokkar tygara maska upp hjá

HELFRID HERMANSEN

Dr. Jacobsensgota 5.